మీనా-త్యాగం

మాచన్న సంజీవరెడ్డి

డిసెంబర్ నెల.

చలి ఎముకల్ని కొరుకుతుంది!

ఊరికి దూరంగా తోటలో, చుట్టూ చెట్ల మధ్యన వుండటం వల్లనేమో చలి భరించలేనిదిగా వుంది.

వినోద్‌కు ఒంటరిగా పడుకోవడం గత రెండేళ్ళుగా అలవాటు పడినా, ఈ చలి మళ్ళీ ఒంటరితనాన్ని వెంట పెట్టు కొస్తుంది. కామెర్ల వ్యాధితో మరణించిన అతని భార్యను పదే పదే గుర్తుకు తెస్తుంది.

* * * * * * *

"మిన్నీ" అని ముద్దుగా పిలిచేవాడు భార్యను. ఆమె పేరు మీనా.

రెండేళ్ల క్రిందట ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకున్నా- పెద్దల అంగీకారంతోనే జరిగింది. హనీమూన్ పేరుతో కాశ్మీర్ అందాలని మిన్నీతో కలిసి పంచుకున్నాడు వినోద్.

ఎన్నెన్నో వసంతాలు ఇలా కాశ్మీర్ అందాలతో కలిసి పంచుకోవాలని బాసలు చేసుకున్నారు ఆనాడు. కానీ, దురదృష్టం రెండో వసంతమైనా చూడకుండానే మీనా కన్ను మూసింది.

కూతురిని కని అలోపతిక లొంగని వెయ్యావు [illegible] వ్యాధికి బలి అయ్యింది.

కన్న తల్లిని పొగొట్టుకున్న పసికందుని చూసి [illegible] సింపతి చూపించినవారే. కానీ, రోజుల పసిగుడ్డు [illegible] పాలిచ్చిన వారెవరు!

"[illegible] పుట్టగానే తల్లిని మింగింది. పెరుగుతూ ఎంత మందిని పొట్టన పెట్టుకుంటుందో...!?"

"[illegible]గా పుట్టింది- అన్నని మింగేస్తుంది...!"

ఇలా తలా ఓ రకంగా వ్యాఖ్యానించారు.

[illegible] వినోద్‌కు బిడ్డపై కోపం రాలేదు. భార్యను చంపిందని ద్వేషం పుట్టలేదు...

[illegible] పుట్టింది. మమకారం పుట్టింది. మిన్నీ [illegible] ప్రవహిస్తున్న బిడ్డ ఒంటిని [illegible]గా స్పర్శించాడు. ఆత్మీయంగా గుండెకు [illegible]కున్నాడు.

[illegible] అంతరాలను అతడు తన బిడ్డను [illegible] చేసుకున్నాడు. రోజుల బిడ్డను [illegible] ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదని [illegible]. కానీ-

ఎవరూ విన్లేదు. తల్లిని చంపుకున్న బిడ్డకు పాలిస్తే- మాకు పాలుంటాయో లేదో!? అని భయంతో దూరంగా తొలిగారు.

తప్పనిసరై పోత పాలతోనే బిడ్డకు వూపిరి పోసాడు. నెల జీతంపై ఆయాను నియమించి బిడ్డను కంటికి రెప్పలా చూసుకున్నాడు.

పది రోజులైనా గడిచాయో లేదో మామగారు బేరం పెట్టారు. "కట్నం నువ్ కోరినంతా ఇస్తాను- నా రెండో కూతురు గీతను చేసుకో... అక్క బిడ్డను అది తన బిడ్డలా సాకుతుంది..." అని!

బిడ్డ ఎలావుంది అని అడగ లేదు. పైగా తనబిడ్డ బరువు దించుకోవాలని చూస్తున్నాడు. ఏం మనుషులు వీళ్ళు... బిడ్డ పోయినదనే బాధ ఏ కోశాన లేదు. "పైగా- 'పోయిన వాళ్ళతో మనమూ పోతామా అల్లుడూ'... అంటూ దొంగ ఓదార్పులు... 'మనసు నిమ్మలం చేసుకోవాలి. మనసును బలవంతంగానైనా మళ్ళించు కోవాలి. గీత మంచిది. నీచేత 'మీనా'ను మరిపిస్తుంది. నీ బిడ్డకు తల్లిగా, నీకు భార్యగా నీ మెప్పు పొందుతుంది" ఏమేమిటో చెప్పుకు పోతున్నాడు.

"నా బిడ్డ కిప్పుడు పాలిచ్చే తల్లి కావాలి మామయ్యా. పాలు తాపే కన్నె పిల్ల కాదు!" అన్నాడు వినోద్.

"నీ బాధ అర్థం అయ్యింది అల్లుడూ. కానీ, పాలిచ్చే తల్లులు నీ బిడ్డకు తల్లిగా ఎలా పనికొస్తా రల్లుడూ?... నా మాట విను. గీతను చేసుకో... దేవుడు చల్లగా చూస్తే- ఏడాది లోపు అదే పాలిస్తుంది నీ బిడ్డకు...!"

"ఒద్దు మామయ్యా! నాకు మరో భార్య వద్దు. మరో బిడ్డ కూడా వద్దు! చాలు..." విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు బాధతో, కన్నీళ్లతో.

"నాన్నా..." చిన్ని నిద్రలో కలవరిస్తుంది.

టానా-ఆంధ్రసచిత్ర వార పత్రికల సంయుక్త సాహితీ సంబరంలో రు.500/- బహుమతి పొందిన కథ

గభాల్న లేచి వెళ్ళి చెదిరిన దుప్పటి నిండుగా కప్పాడు. చలి ఏమాత్రం జొరబడకుండా పై నుండి వులన్ రగ్గు కప్పాడు.

ప్రేమగా, ఆర్తిగా బుగ్గల్ని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. మరోసారి పెదాలకు వాస్‌లైన్ పూసాడు సుతారంగా.

"నాన్నా అమ్మేది?" అప్పుడప్పుడు కొరుకుడు పడని ప్రశ్నలు వేస్తుంది చిన్ని. వచ్చీరాని మాటలతో నోటిని ఎంతగా కదిలిస్తూ, వినోద్ హృదయాన్ని కదిలిస్తుంది.

చిన్ని నవ్వు, నడక, మాటా ప్రతి చేష్టా వినోద్‌కు ప్రపంచాన్ని మైమరిపించేట్టు చేస్తుంది...

మెడ చుట్టూ చేతులు వేసి- చిన్ని లేత పెదాలతో బుగ్గల్ని ముద్దాడుతుంటే... ఓహ్! ఎంత హాయి!!

కాళ్లకు అడ్డం పడుతూ పడిపోకుండా చిన్ని చేతులతో చుట్టేస్తుంటే- ఎక్కడ దెబ్బ తగులుతుందోనని, తను సున్నితంగా పట్టి ఎత్తు కోవడం- ఎంత గొప్ప అనుభూతి....!

"బావా! చిన్నికి పాలిచ్చి పెంచలేక పోవచ్చునేను. కానీ, పాలించి, లాలించి పెంచలేనా తల్లిలా" అంది గీత ఓ రోజు.

అందమైనదే గీత. అందమైన 'మీనా'ను గుర్తుకు తెస్తుంది గీత. నవ్వినప్పుడు, నడిచి నప్పుడు అచ్చు మీనాలానే వుంటుంది.

పాతవారు వెనుక నుండి చూసినా, కొత్తవారు ముందు నుండి చూసినా వెంటనే మీనానో, గీతనో పోల్చుకోలేరు. అంత దగ్గర పోలిక లున్నాయి ఇద్దరికి.

"నిజమే వినోద్! గీత అచ్చం మీనాలానే వుంటుంది. రేపు పెద్దయ్యాక నీ బిడ్డకు తల్లి గీత అంటే కూడా ఎవరూ కాదన లేరు." అంది అమ్మ.

అందరూ అదేమాట- 'గీతను పెళ్ళి చేసుకో, గీతను పెళ్ళి చేసుకో- ఒంటరిగా ఎన్నాళ్ళుంటావు...?'

కానీ,

తన బాధ నర్థం చేసుకునే వారే లేరు. తనెందుకు పెళ్ళి వద్దంటున్నాడు?... తనకు మాత్రం ఒంటరిగా బ్రతకాలనే కోరికగా వుందా... రాత్రిళ్ళు తోడు లేక తనెంత అలమటిస్తున్నాడు. మనసు, శరీరం ఆడ తోడు కోసం ఎంత తపనపడుతుంది తనకు

తెలియనిది కాదు.

కానీ,

చిన్ని ముందు, చిన్ని ప్రేమ ముందు, చిన్ని స్పర్శ ముందు చిన్ని భవిష్యత్తు ముందు- తన ఒంటరితనం ఏ మూలకు?? అసలు చిన్ని వుండగా తను ఒంటరివాడెలా అవుతాడు?!

ఇటుప్రక్క బంధువుల మాటను, అటు ప్రక్క బంధువుల మాటను కాదనలేక పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నాడే అనుకో... అప్పుడు గీత తన బిడ్డను ప్రేమగా చూడగలదా!?.... తను ఇప్పుడు చూపిస్తున్న ప్రేమలో ఏదో వంతైనా చిన్ని మీద చూపించగలదా....??

గీత ప్రేమలో మునిగి తను చిన్నిని మరిస్తే!? గీత తన రక్తం పంచుకు పుట్టలేదు కదా అని చిన్నిని నిర్లక్ష్యం చేస్తే? ఈ వ్యవస్థలో ఎన్ని చూడటంలేదు. అన్నా తమ్ముళ్ళ మధ్య, అక్కా చెల్లెళ్ళ మధ్య ఆస్తి తగాదాలు అనునిత్యం జరుగుతున్నవే కదా!

"చూడు అల్లుడూ అవన్ని మనసులో పెట్టుకోకు. గీతను పెళ్ళి చేసుకుంటే నీకే తెలుస్తుంది. అది మీనాను మించింది. అక్క బిడ్డను తన బిడ్డలానే చూసుకుంటుంది. ఎన్నో జరుగుతున్నాయి.ఇలా..అక్క చచ్చిపోతేఆస్థానాన్ని చెల్లెలు మాత్రమే భర్తీ చేయ గల్గుతుంది. నువ్వు జీవితమంతా పెళ్ళి చేసుకోకుండా గడపటమనేది సాధ్యం కానిది. ఇప్పుడు మీనా మీద ప్రేమతో అట్లా అంటున్నావు కానీ, ఈ ప్రేమ ఎన్నాళ్ళో వుండదు. కాలం అన్నీ మరిపిస్తుంది. గీతను పెళ్ళి చేసుకోమని చెప్పేది కూడా అందుకే... మరింత తొందరగా మీనాను మరిచి నువ్వు మళ్ళీ మామూలు మనిషివి కావాలనే!... ఆలోచించుకో..."

మామగారు తన మనసు మార్చడానికి శతవిధాల ప్రయత్నిస్తున్నాడు. గీతతో కూడా పదే పదే చెప్పిస్తున్నాడు. ఆఖరికి-

"నీకు కట్నం ఎంత కావాలో చెప్పల్లుడూ- ఇస్తాను. కానీ, గీతను కాదనకు...." అన్నాడు.

తన హృదయం మీద సూటిగా దెబ్బ తగిలింది. కట్నం కోసమే తను గీతను కాదంటున్నానని, పెళ్ళికి అంగీకరించడం లేదని మామగారు అనుకోవడం భరించలేనిదిగా వుంది.

వినోద్ ఓ అంగికారానికి రావడానికి .నిశ్చయించుకొని గీతను పిల్చాడు.

"చూడు గీతా! మీ నాన్నగారు ఎంత మాటన్నారో- కట్నం కోసమే అయితే- ఎంత కట్నం కావాలో చెప్పు అన్నారు".

"నాన్నగారి మాటలు పట్టించుకోకు బావా.... అక్క పోయాక న్నాన్నగారేం మాట్లాడుతున్నారో ఆయనకే తెలియటంలేదు. అమ్మ సంగతి చెప్పనే వద్దు. అల్లుడితో మాట్లాడటం తప్పనే ఓ ఆచారాన్ని దాటి రాలేక మీ ముందు పడటం లేదు కానీ, ఆమె కూడా నిమ్మలంగా లేదు. నా పెళ్లి నీతో జరిపిస్తేనే కానీ, వాళ్లు దక్కుతారనే ఆశ నాకు లేదు బావా...!" కళ్లల్లో నీళ్లు నింపుకుని గద్గద స్వరంతో అంది గీత.

కొద్దిసేపు మౌనంగా వున్నాడు వినోద్. గీతను పూర్తిగా ఏడ్వనిచ్చాడు. ఓదార్చలేదు. మనసులోని బాధ చెప్పుకుంటే పోతుంది. కడుపులోని బాధ కన్నీళ్లు కారిస్తే పోతుంది.

"చూడు గీతా.... నువ్వు మనస్ఫూర్తిగా నాతో పెళ్లికి అంగీకరిస్తున్నావా....? నన్ను నువ్వు ఇష్టపడుతున్నావా....? నన్ను నువ్వు ప్రేమిస్తున్నావా...? లేక, మీ అమ్మానాన్నల వత్తిడికి లొంగి ఒప్పుకుంటున్నావా...?? చెప్పు గీతా...!"

"అమ్మా నాన్న ఒత్తిడి వల్ల కాదు బావా...! నువ్వంటే నాకు మొదట్నుంచీ ఇష్టమే... పెళ్లిచూపుల్లో నిన్ను చూసి అక్కకంటే ఎక్కువగా ఇష్టపడింది నేనే! ఆనాటి నుంచి నిన్ను నా మనసులో ఆరాధిస్తున్నాను బావా!!!" అంది సిగ్గుపడుతూ, నేల చూపులు చూస్తూ గీత.

వినోద్ ఆశ నిరాశే అయింది. గీత నుండి ఆశించిన సమాధానం రాలేదు. 'మిన్నీ' కన్నా ముందు నుండే తన్ని ప్రేమిస్తుందట. తనంటే చాలా ఇష్టమట. ఇక తాను తప్పించుకునే మార్గమేది? చిన్ని ప్రేమ తనకు శాశ్వతంగా దక్కేదెలాగా?.... మెదడులో

పదవిలో దీర్ఘకాలం

మనదేశంలో ఎక్కువ కాలం కేంద్ర మంత్రిగా వున్నది స్వర్గీయ జగ్జీవన్‌రామ్. 1947లో స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాటి నుంచి 1979 వరకు ఆయన కేంద్రంలో వివిధ పదవులను అలంకరించారు. 1963-66 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో కొన్ని రాజకీయ కారణాల వల్ల ఆయన పదవిలో కొనసాగని కాలాన్ని మినహాయిస్తే దాదాపు 26 సంవత్సరాలకు పైగా పదవిలో వున్నట్లే. ఇన్ని సంవత్సరాలు కేంద్ర మంత్రి పదవిలో కొనసాగడమంటే మాటలా? ఆ ఘనత జగ్జీవన్‌కే దక్కుతుంది మరి!

ప్రేమా – త్యాగం

మెరుపులాంటి ఆలోచన తళుక్కుమంది...! ఇక ఈ దెబ్బతో గీత కాదు గదా, అత్తామామలు చిత్తు కావల్సిందే...!-

"గీతా! నీ ప్రేమకు నేను అర్హుడ్ని కాను గీత! నీకు తెలుసు కదా నాకు పరిమిత కుటుంబమంటే ఇష్టమని. అందుకనే మీ అక్కయ్యకు నెల తప్పగానే, పాపయినా, బాబయినా సరేనని నేను ఆపరేషన్ చేయించుకున్నాను. ఈ సంగతి మీ అక్కక్కూడా తెలియదు..." అని గీత మొఖానికేసి పరిశీలనగా చూసాడు. గీత మొఖంలో ఏ మార్పు కనిపించలేదు.

"నాకు నీ ప్రేమ కావాలి బావా!.... పిల్లలు కాదు. 'చిన్నీ' నా బిడ్డ కాదా!" అంది మరింత దృఢంగా గీత.

వినోద్‌కు ఏం చెప్పాలో అర్థంకాలేదు. ఈ మాటతోనైనా గీత తననిష్ట పడదనుకున్నాడు. చిన్ని ప్రేమకు తను దూరం అయ్యే అవకాశం రాదనుకున్నాడు.

కానీ గీత తీరు చూస్తుంటే, మామగారి పట్టుదల చూస్తుంటే తను గోతిలోకి దిగిపోతున్నట్లుగా అన్పిస్తుంది. ఏ క్షణమైనా తన మనసు పెళ్లికి సిద్ధపడేట్లుగా అన్పిస్తుంది.

"ఇంకేం ఆలోచించకు బావా! పెళ్లి చేసుకో నీకే తెలుస్తుంది". అంటూ గీత వినోద్ చేయిని అందుకుని మెడ చుట్టూ వేసుకుంది. తాను అభ్యంతరం చెప్పలేదు. తనకు తెలియకుండానే గీతకు లొంగిపోయాడు.

* * * * *

పెళ్లయిపోయింది.

ఓ ఏడాది గడిచిపోయింది కూడా! మీనాను అందరూ మరచిపోయారు వినోద్‌తో సహా!!

చిన్నీ పెద్దదయింది. స్కూల్‌కు కూడా వెళుతుంది.

గీత కడుపులో ఓ కాయ కాస్తే బాగుండు అని అతని అమ్మానాన్న, అత్తామామలు అనుకొంటున్నారు. వినోద్ కూడా అదే కోరుకుంటున్నాడు.

ఓ రోజు-

"గీతా డాక్టర్ దగ్గరికి వెళ్లి టెస్ట్ చేయించుకుంటావా?" అడిగాడు వినోద్.

"ఎందుకు?" అంది గీత.

"ఎందుకేమిటీ ఇంకా నీకు నెల తప్పలేదు. లోపం నీలోనే వుండాలి" అన్నాడు.

"అంటే మీరు ఆపరేషన్ చేయించుకోలేదా?" అంది ఆశ్చర్యంగా గీత కళ్లు వెడల్పు చేస్తూ.

"లేదు! చిన్ని మీద ప్రేమను చంపుకోలేక, మళ్లీ పెళ్లి చేసుకుంటే నాకు 'చిన్ని' దూరమవుతుందేమోననే అనుమానంతో- నువ్ పెళ్లికి అంగీకరించ కూడదని అలా చెప్పాను" అన్నాడు వినోద్.

"అనుకున్నాను. మీరు మగవారండి. పరిస్థితుల్ని మీకు అనుకూలంగా మార్చుకోగలరు. అక్క చచ్చిపోయిందని బెంగపడకపోగా ఆ అక్క మొగుడ్నే నాకు అంటగట్టాలని చూసే ఈ వ్యవస్థలో.... రేపు మీరు మరెవర్నో పెళ్లి చేసుకోరని గ్యారంటీ లేదు. అమ్మా నాన్న వున్న నన్నే అక్క మొగుడికి ఇచ్చి చేయాలనే ఆలోచన కల్గించే ఈ లోకంలో అమ్మను కోల్పోయిన ఆ పసిదాని భవిష్యత్తు ఏమిటీ....?? అని ప్రశ్నించుకుంటే సమాధానం దొరకలేదు....

... అందుకే మిమ్మల్ని అక్కకంటే ఎక్కువగా ప్రేమిస్తున్నానని అబద్ధం చెప్పి పెళ్లి చేసుకున్నప్పటికీ, నా మీద కూడా నాకు నమ్మకం లేక ఆపరేషన్ చేయించుకున్నాను!" అంది గీత.

వినోద్ సిగ్గుతో కుంచించుకు పోయాడు. అతనికి గీత- యుద్ధభూమిలో అర్జునుడికి శ్రీకృష్ణ భగవానుడు గీతోపదేశం చేస్తున్నట్లుగా అనిపించి కలవరపరిచింది.

శ్రీ మాచన్న సంజీవరెడ్డి

శ్రీ మాచన్న సంజీవరెడ్డి 'ప్రేమా-త్యాగం' కథానిక రచయిత. వీరి జన్మస్థలం రంగారెడ్డి జిల్లా శామీర్ పేట మండలంలోని బొమ్మరాసి పేట. తల్లిదండ్రులు అనసూయ, రామచంద్రారెడ్డి గార్లు.

ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ నుండి ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో పట్టా పొంది, మేడ్చల్ మండలం మచ్చ బొలారం ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడిగా పని చేస్తున్నారు. గత సంవత్సరం సెంటర్ స్కూలు నుండి తీసిన మ్యాగజైన్‌కు సంపాదకుడిగా వ్యవహరించారు. వీరు తనను పరిచయం చేసుకుంటూ-

"రాసే అలవాటు కన్నా, చదివే అలవాటు ఎక్కువ కావటాన పదేళ్ల క్రితమే మొదటి రెండు కథలు వెలుగు చూసినా యిప్పటి వరకు అచ్చులో కొచ్చినవి రెండు పదులు కూడా దాటలేదు.

'కథల్రాస్తలేవెందుకు?' అని ప్రశ్నించే అమ్మ, ఒక్క బహుమతి కూడా రాలేదు. నువ్వేం రచయితవి? అని వెక్కిరించే శ్రీమతి నాలోని రచయితని కదిలిస్తుంటారు.

నా ఈ కథకి బహుమతినిచ్చి 'నేను కూడా ఉత్తమ కథల్రాయగలను' అనే ధీమాను కల్గించిన ఆంధ్రపత్రిక వీక్లీ వారికి కృతజ్ఞతలు, అంటున్నారు.